

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2175/23-T
Sp. zn. ČŠIT-S-420/23-T

Název	Gymnázium, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace
Sídlo	Františka Hajdy 1429/34, Hrabůvka, 700 30 Ostrava
E-mail	kancelar@ghrabuvka.cz
IČO	00 842 745
Identifikátor	600 017 451
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Šárka Staničková
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Františka Hajdy 1429, Ostrava
Inspekční činnost na místě	31. 10. 2023 – 3. 11. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Gymnázium, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy. Ve školním roce 2023/2024 střední škola vzdělává ve 20 třídách celkem 588 žáků, z toho v oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté) 124 žáků, v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) 464 žáků. K termínu inspekční činnosti evidovala škola 13 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tři žáci jsou vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, dva na základě doporučení školského poradenského zařízení a jednomu bylo povoleno vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu z jiných závažných důvodů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci od září 2011. Na organizaci a hodnocení vzdělávání se společně s ní podílí dva zástupci. Vymezení kompetencí a povinností jednotlivých pracovníků je účelné a odpovídá podmínkám a potřebám školy. Škola má funkčně zavedený systém porad, pracovních schůzek a interní komunikace. Pro vzdělávání žáků a jejich individualizovanou podporu v učení je optimálně využívána jednotná platforma z období distanční výuky. Nastavený systém řízení, plánování a kontroly umožňuje efektivní průběžné monitorování činnosti školy. Pro zkvalitňování činnosti školy jsou využívány i závěry každoročně realizovaných dotazníkových šetření mezi zákonnými zástupci, které jsou zaměřeny na materiální vybavení a oblast výuky. Zpracovaná koncepce rozvoje školy vychází z vlastní analýzy aktuálního stavu, nastavené cíle jsou reálné a jejich postupné naplňování se odráží v činnosti školy. V souladu s koncepcí školy byly upraveny školní vzdělávací programy (dále „ŠVP“). Na základě zkušeností z období distančního vzdělávání došlo ve spolupráci s pedagogy k revizi obsahů učiva jednotlivých předmětů, ke změnám ve výuce informatiky a rozšíření digitálních kompetencí napříč vyučovacími předměty. Učitelé při realizaci výuky se školními vzdělávacími programy aktivně pracují. Naplňování ŠVP je každoročně vyhodnocováno a jsou stanoveny cíle na aktuální školní rok. Ve školním roce 2023/2024 je prioritou práce s nadanými žáky a vzdělávání pedagogů v této oblasti. Hospitační činnost je prováděna průběžně, pedagogům je poskytována zpětná vazba na kvalitu výuky. Ve školním roce 2023/2024 je zaměřena mimo jiné i na vzdělávání žáků s nadáním a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ředitelka vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je plánováno s ohledem na aktuální potřeby školy a v dostatečné míře zohledňuje i potřeby a zájmy vyučujících. Získané poznatky z absolvovaných akcí si vyučující předávají a jejich praktické zavádění do výuky je sledováno např. garanty předmětových komisí. Spolupráce pedagogů je účelně zaměřena na proces výuky, výsledky vzdělávání a záležitosti organizačního charakteru. Podle potřeby jsou uplatňovány vzájemné hospitace k předávání pedagogických zkušeností. Škola aktivně spolupracuje s různými organizacemi, institucemi a odborníky v oblasti prevence, práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, charitativní činnosti a podpory nadaných žáků. Učitelé matematiky se v rámci projektu Math Exercise for You podílí na vytvoření elektronického portálu pro výuku matematiky v různých úrovních obtížnosti a jeho ověření ve výuce.

Činnost školního poradenského pracoviště se systematicky zaměřuje na podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, řešení výchovných a vzdělávacích obtíží, preventivní i cílenou práci s třídními kolektivy. Žáci využívají možnost individuálních konzultací v osobnostní či vztahové problematice a k řešení nepříznivých životních situací. V rámci

kariérového poradenství se žáci účastnili projektových aktivit určených pro žáky středních škol (odborné workshopy i individuální konzultace s psychologem a dalšími odborníky).

Prostorové a materiální podmínky odpovídají potřebám realizovaných školních vzdělávacích programů. Ředitelka jejich stav průběžně vyhodnocuje. Od poslední inspekční činnosti bylo vybudováno školní hřiště a finanční prostředky získané z projektových aktivit školy umožnily modernizaci jazykových učeben, posluchárny fyziky a laboratoře chemie, pořízení iPadů a notebooků pro výuku. V průběhu inspekční činnosti byly učebny i jejich vybavení účelně využívány. Žáci jsou pravidelně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví při vzdělávání a souvisejících aktivitách. Vedení školy provádí analýzu úrazovosti a přijímá potřebná opatření. Přesto je úrazovost žáků na zvýšené úrovni a souvisí především s rozšířenou výukou tělesné výchovy na nižším stupni gymnázia a nabízenými sportovními aktivitami všem žákům. Školní stravování je zajištěno ve spolupráci se základní školou v docházkové vzdálenosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován hospitacemi ve všech ročnících čtyřletého a osmiletého gymnázia napříč humanitními a přírodovědnými předměty i předměty výchovného zaměření. Úroveň výuky byla v obou oborech vzdělání srovnatelná.

Vzdělávání probíhalo v pozitivní pracovní atmosféře se vzájemným respektem učitelů i žáků. Ve sledované výuce bylo účelně uplatňováno široké spektrum metod a forem práce, které umožňovaly rovnoměrné aktivní zapojení všech žáků do výuky. Ve vysoké míře byla využívána práce ve dvojicích a skupinách přispívající k vzájemnému učení žáků, předávání vlastních zkušeností a rozvíjení jejich dovedností spolupracovat, komunikovat a plnit úkoly v týmu. Žáci nebyli jen pasivními příjemci informací, byli podněcováni k vlastní iniciativě, přemýšlení, samostatnému odvozování nových poznatků, k hledání řešení a formulaci závěrů. Průběžně byly vytvářeny podmínky pro komunikaci mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem. Napříč sledovanou výukou byl vytvářen dostatečný prostor pro vyjádření názorů, argumentaci, diskuzi. Prezentace nového učiva byla srozumitelná a navazovala na již osvojené znalosti, byla vhodně propojena s reálnými situacemi, praktickými příklady a vlastními zkušenostmi žáků. Potřebný prostor byl věnován procvičení a upevnění učiva. Názornost a porozumění učební látce byly účinně podpořeny volenými pomůckami, badatelsky orientovanou výukou, demonstračními i žakovskými pokusy, ve většině výuky byly učitelé i žáky účelně využívány informační technologie.

Vzdělávací cíle nebyly zaměřeny jen na získání znalostí, dostatečná pozornost byla věnována také rozvoji praktických dovedností žáků, efektivně byly využity i příležitosti pro formování postojů žáků. Žáci pracovali s různými typy úloh včetně problémových, rozvíjejících kritické myšlení, logické myšlení, čtenářskou, matematickou i jazykovou gramotnost. Žáci byli cíleně vedeni k práci s informacemi z různých typů zdrojů, při plnění úkolů pracovali např. s učebními, literárními i autentickými texty, aplikacemi, zvukovými záznamy, videoukázkami, online slovníky, internetovou jazykovou příručkou, grafy, mapami. Doposud však škola dostatečně nevyužívá diferencované úkoly např. rozdílného rozsahu nebo obtížnosti podle individuálních schopností žáků.

Dílčím nedostatkem sledované výuky bylo pouze sporadické stanovení konkrétních vzdělávacích cílů pro žáky tak, aby bylo možné jejich následné efektivní vyhodnocení. V závěru většiny vyučovacích hodin chyběl časový prostor pro shrnutí učiva, jeho porozumění bylo sledováno spíše formálně bez možnosti opětovného vysvětlení. Sebehodnocení žáků jako součást ověření dosažení vzdělávacího cíle bylo zařazováno jen

minimálně, nebyly využity příležitosti pro vzájemné hodnocení žáků. Pro efektivní sebereflexi žáků chybělo stanovení předem známých kritérií.

Různorodá nabídka volitelných předmětů napříč humanitními i přírodovědnými obory umožňuje žákům rozšiřovat znalosti a dovednosti v oblastech, ve kterých se chtějí profilovat podle svých zájmů, předpokládaného dalšího zaměření studia a odborné orientace. Prostřednictvím kariérového poradenství je žákům nabízena pomoc při optimálním výběru volitelného předmětu k podpoře efektivního rozvoje potenciálu žáků.

K všestrannému rozvoji žáků škola organizuje četné aktivity, které doplňují běžnou výuku, prohlubují znalosti a dovednosti a přispívají k naplnění stanovených vzdělávacích cílů. Žáci se účastní různých kurzů, besed, přednášek, kulturních a sportovních akcí, exkurzí a poznávacích zájezdů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosažené znalosti a dovednosti žáků jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány v pedagogických radách i předmětových komisích. Žáci školy dosahují v průběhu vzdělávání velmi dobrých studijních výsledků. Ve školním roce 2022/2023 prospěli všichni žáci, více než polovina s vyznamenáním. Ve srovnání se školním rokem 2020/2021 jsou výsledky žáků vyrovnané. Žákům s případnými studijními obtížemi je poskytováno individuální doučování a konzultace. Zákonní zástupci jsou o prospěchu žáků informováni prostřednictvím, elektronického informačního systému, na třídních schůzkách a případně při osobních konzultacích s vyučujícími.

K objektivnímu posouzení výsledků vzdělávání se škola zapojuje do externího výběrového zjišťování výsledků žáků, ve kterém dlouhodobě vykazuje výbornou úroveň. Zpětnou vazbu na dosaženou úroveň poskytovaného vzdělávání získává škola rovněž z úspěšnosti žáků u maturitní zkoušky a při přijímacím řízení k dalšímu studiu. Ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022 vykazovali žáci při ukončování vzdělávání stoprocentní úspěšnost. Ve školním roce 2022/2023 neprospěl jeden žák. Zjištěné výsledky jsou v příslušných předmětových komisích analyzovány včetně identifikace problémových oblastí a neúspěšně řešených úloh. Příčiny neúspěchu jsou rozebírány a jsou přijímána adekvátní opatření k dalšímu směřování vzdělávacího procesu. V dalším studiu na vysokých školách pokračuje 98 % absolventů školního roku 2022/2023.

Škole se daří identifikovat nadané žáky, koordinátorka nadání vytvořila jejich databázi a zpracovala pro pedagogy manuál pro práci s těmito žáky. Žákům s nadáním je nabízena možnost účasti na přednáškách, seminářích a workshopech organizovaných univerzitami. Pro žáky s hlubším zájmem o cizí jazyk škola zajišťuje přípravu na mezinárodní jazykovou zkoušku. Škola navázala spolupráci se základními školami, jejichž žákům předávají nadání žáci přímo ve výuce své znalosti v anglického jazyce, biologii a fyzice. Žáci jsou motivováni k účasti ve středoškolské odborné činnosti, četných vědomostních olympiádách a různých soutěžích s postupem a umístěním na předních místech v regionálních kolech. Úspěšně reprezentují školu také na celostátní i na mezinárodní úrovni. K rozvoji nadání žáků, jejich znalostí a praktických dovedností škola nabízí možnost zapojit se do činnosti kroužků (robotického, programování, muzikálového, šachového, výtvarného, sportovních a pěveckého sboru). V průběhu školní akce Setkání s historií se účastní přednášek s odborníky z oboru historie a besed s pamětníky. Účast školy v programu Twin School Ostrava-Petach Tikva umožnila žákům při výměnném pobytu v Izraeli zdokonalit své jazykové dovednosti a poznávat kulturu jiné země.

Škola realizuje různé preventivní aktivity v rámci Dne prevence a podle aktuálně zjištěných potřeb zařazuje cílené aktivity pro konkrétní skupiny žáků. Vhodná témata primární prevence jsou v souladu se ŠVP začleňována také do výuky jednotlivých předmětů. Nové třídní kolektivy se účastní adaptačních pobytů, žáci aktivně využívají anonymní schránku důvěry i individuální rozhovory s pedagogy. Členové školního poradenského pracoviště úzce spolupracují s pedagogy školy a podle potřeby s externími odborníky. V průběhu školního roku jsou vytvářeny příležitosti pro setkávání a společné aktivity žáků různého věku napříč ročníky. Žáci maturitních ročníků převzali patronát nad spolužáky primy a realizují společné akce. Žáci jsou zapojováni do četných dobročinných sbírek, charitativních aktivit, dárcovství krve a kostní dřeně.

Škola informuje o své činnosti prostřednictvím webových stránek, školních sociálních sítí, pořádáním dne otevřených dveří, v regionálním tisku a televizi. Žáci prezentují školu na veřejnosti při koncertech pěveckého sboru, vystoupení školního muzikálu a organizováním Dne poezie.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2015/2016 byla zřízena funkce koordinátora nadání, škola navázala spolupráci se společností Mensa ČR a zapojila se do projektových aktivit zaměřených na zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání, zvyšování matematických kompetencí žáků prostřednictvím interaktivních výukových materiálů a na mobilitu žáků.
- Doporučení z minulé inspekční činnosti byla zohledněna částečně. Došlo k rozpracování individuálních plánů do jednotlivých předmětů. Zařazování sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků však doposud není přirozenou součástí výuky.

Silné stránky

- Pedagogové aktivně pracují se školními vzdělávacími programy, inovace reagují na aktuální potřeby školy, jejich plnění je pravidelně vyhodnocováno. (1.2)
- Volené vzdělávací strategie a zapojení žáků do školních a mimoškolních činností podporují jejich aktivitu, vzájemnou spolupráci a sociální i osobnostní rozvoj. (4.4)
- Cílená práce s výsledky vzdělávání se pozitivně promítá do úspěšnosti žáků v průběhu i při ukončování vzdělávání, v externím testování a v soutěžích. (5.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Sebehodnocení a vzájemné hodnocení je ve výuce nadále uplatňováno jen ojediněle, účinnost zavedených opatření se doposud dostatečně neprojevila. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vytvářet v závěru hodin prostor pro sebereflexi žáků a zhodnocení jejich individuálního pokroku. Využívat příležitosti pro vzájemné hodnocení, nastavit hodnotící kritéria.

- Zaměřit se na stanovení konkrétních výukových cílů a věnovat pozornost jejich vyhodnocení.
- Zařazovat ve větší míře do výuky diferencované úlohy podle individuálních schopností žáků.
- Věnovat zvýšenou pozornost prevenci úrazovosti žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2023/2024
2. Koncepce rozvoje školy 2020–2026 ze dne 25. 11. 2019
3. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
4. Plán práce na školní rok 2023/2024 ze dne 31. 8. 2023 včetně plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a plánu kontrolní činnosti
5. Záznamy z hospitační činnosti ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023(vzorek)
6. Zápisy z porad ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024
7. Zápisy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024
8. Minimální preventivní program na školní rok 2023/2024 ze dne 31. 8. 2023, Školní preventivní strategie 2019–2023, Krizový plán školy
9. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
11. Matrika školy vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
12. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
13. Výjimka z nejvyššího počtu žáků ve třídě ze dne 31. 8. 2022
14. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
15. Smlouva o zabezpečení školního stravování vč. dodatků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Ivana Marková, Ph.D., školní inspektorka

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová, školní inspektorka

Mgr. Petr Novotný, školní inspektor

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

14. 11.2023